

KYMEN
LAAKSON
LIITTO

Päijät-Hämeen liitto

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Varsinais-Suomen liitto
Egentliga Finlands förbund

Etelä-Suomen yhteinen kannanotto

Etelä-Suomen maakunnat odottavat tulevalta EU-vaalikaudelta aktiivisia, kestäväää kasvua tukevia toimia muuttuneessa turvallisuusympäristössä

Etelä-Suomen maakuntien yhteiset EU-vaalitavoitteet painottuvat talouteen, tutkimukseen ja infrastruktuuriin, joita tulee vahvistaa huomioiden muuttunut geopoliittinen tilanne, energiamurros ja ilmastonmuutos. Etelä-Suomen maakunnat peräänkuuluttavat alueellisten erityispiirteiden tunnistamista ja alueellisten toimijoiden roolin vahvistamista EU-tasolla.

Puolet Suomen bruttokansantuotteesta tuotetaan Etelä-Suomen alueella. Suomen talouden veturina Etelä-Suomi korostaa Euroopan Unionin globaalin kilpailukyyn vahvistamista, missä meillä on muulle EU:lle paljon annettavaa. EU:n tulee panostaa pitkäjänteisesti kilpailulliseen tutkimus-, kehitys- ja innovaatorahoitukseen ja tuettava etenkin puhtaan energian, ympäristön, kierto- ja biotalouden sekä digitalisaation osaamista.

Etelä-Suomi, joka ulottuu Varsinais-Suomesta Kaakkois-Suomeen ja Saaristomereltä itärajalle, on geopoliittisesti erittäin strateginen alue. Maan talouden veturialueen ja vahvan vientiteollisuuden alueilla on välttämätöntä huolehtia infrastruktuurin toimivuudesta ja taata huoltovarmuus niin elinkeinoelämän kuin asukkaiden elintärkeiden toimintojen varmistamiseksi myös maanpuolustuksen näkökulmasta.

EU:n liikennepolitiikan CEF (Connecting Europe Facility) -ohjelman rahoitusta tulee vahvistaa ja Suomen aktiivisesti sitä hyödyntää etenkin raideliikenteen kapasiteetin ja välityskyvyn kehittämiseksi eteläisessä Suomessa. Sähköisen liikenteen ja muiden vaihtoehtoisten käyttövoimien infrastruktuurin kehitys, rahoituskanavat ja ennustettava sääntely-ympäristö tulee myös turvata sekä satamien toimintaedellytykset varmistettava. Sotilaallisen liikkuvuuden rahoitusta tulee lisätä ja hyödyntää sitä huoltovarmuutta vahvistaviin satama-, raide- ja tieyhteyksiin.

Etelä-Suomessa on vahva tahtotila olla globaalisti vihreän siirtymän edelläkävijä. EU:sta on hiljan valittu 100 kaupunkia osallistumaan EU-missioon, jonka tavoitteena on kehittää valituista kaupungeista ilmastoneutraalit ja älykkäät kaupungit vuoteen 2030 mennessä. Suomesta on valittu kuusi kaupunkia, joista viisi sijaitsee Etelä-Suomessa: Espoo, Helsinki, Lahti, Lappeenranta ja Turku.

EU:n on jatkettava suunnannäyttäjäroolia ilmastopolitiikassa kansalliset ja alueelliset erityispiirteet ja kokonaiskestävyys huomioiden ja turvattava toimintaympäristö kestävässä energiapolitiikassa. Vihreä siirtymä edellyttää EU:n tutkimus- ja innovaatorahoituksen korkeaa tasoa ja innovaatioiden pilotointia kaupungeissa ja alueilla. Vetytalouden markkinoiden syntymiseksi tarvitaan panostuksia puhtaan energian tuotantoon, vedyntuotantolaitoksiin ja vetiverkkoihin. Tuulivoiman lisärakentamisen ja puolustusvalvonnan tarpeiden yhteensovittamisen haasteet koskettavat itärajan alueiden lisäksi laajemmin Etelä-Suomea ja koko EU:n itäisiä ulkoraja-alueita. Ratkaisuja tutkateknologian kehittämiseksi tarvitaan siis myös EU:n ja NATO:n yhteistyössä.

EU:n alue- ja rakennepolitiikkaan ennakoidaan kohdistuvan merkittäviä rahoituksen supistuspaineita. Rahoitussaannon maksimoimiseksi ja vaikuttavuuden lisäämiseksi Suomen on uudistettava omia EU-koheesio-politiikan linjauksia. Rahoitus tulisi kytkeä jäsenvaltioiden kilpailukykyä ja talouskasvua sekä osaamista, energiamurrosta, turvallisuutta, digitalisaatiota,

tutkimusta ja uusia innovaatioita edistäviin ja elinkeinorakennetta uudistaviin toimiin.

Tukialueissa tulee huomioida todelliset aluekehityserot ja suunnata tukitoimet siten, etteivät ne vääristä kilpailua keskenään samankaltaisilla alueilla. Muuttunut geopoliittinen tilanne ja vaikutukset EU:n ulkoraja-alueisiin ja ulkorajamaihin tulee huomioida EU:n alue- ja rakennepolitiikassa. Jäsenvaltiokohtaisiin rahoituksen saantokriteereihin tulee sisällyttää ulkoraja-alueet ja huomioida ko. alueet myös valtiontukialueita muodostettaessa. Haasteelliseksi tunnistetut alueet, mukaan lukien ulkoraja-alueet ja saaristoalueet, tulee huomioida kattavasti.

Etelä-Suomi tukee koheesiovarojen käyttöä kaupunkipolitiikan toimeenpanoon, joka rakentuu valtion ja kaupunkien välisen reilun kumppanuuden varaan. Vahvan kaupunkipolitiikan synnyttämä kasvu hyödyttää koko yhteiskuntaa ja tuo resursseja myös kaupunkiseutujen ulkopuolella sijaitsevien alueiden kehittämiseen. Kaupungeille ja kaupunkiseuduille tulee antaa nykyistä suurempi rooli talouden vauhdittamisessa työllisyyden, korkeakoulutuksen, innovaatiopolitiikan ja kansainvälistymisen keinoilla.

Etelä-Suomen maakuntahallitusten puheenjohtajistot, maakuntajohtajat ja nimetyt kansanedustajat kokoontuivat Etelä-Suomen neuvottelukunnan kokoukseen Helsinkiin keskiviikkona 22.11.2023 päättämään maakuntien yhteisistä kärkitavoitteista tulevalle EU-vaalikaudelle. Euroopan parlamenttivaalit käydään kesäkuussa 2024.

Etelä-Suomen maakuntien yhteistyö on Uudenmaan, Varsinais-Suomen, Päijät-Hämeen, Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan maakuntien liittojen yhdessä sopima pysyvä rakenne. Maakuntien yhteistyötä koordinoimaan on perustettu Etelä-Suomen neuvottelukunta, johon kuuluvat maakuntahallitusten puheenjohtajistot, jokaisesta maakunnasta nimettyjä kansanedustajia sekä maakuntajohtajat. Vuonna 2023 Etelä-Suomen neuvottelukunnan puheenjohtajana toimii Etelä-Karjalan maakuntahallituksen puheenjohtaja Jukka Kopra.